

PATVIRTINTA:

Skuodo Bartuvos progimnazijos direktoriaus
(dokumento sudarytojo pavadinimas)2024m. vasario 28 d. įsakymu Nr. V-20
(data, dokumento rūšies pavadinimas)**APLINKOS PRIEŽIŪROS**

(darbuotojo profesijos pavadinimas)

DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 20**I. BENDROJI DALIS**

- 1.1. Dirbti aplinkos priežiūros darbus leidžiama asmenims ne jaunesniems kaip 18 metų amžiaus, pasitikrinusiems sveikatą, apmokytiems dirbti šį darbą, išklauseęs įvadinį saugos ir sveikatos, saugos ir sveikatos darbo vietoje, gaisrinės saugos instruktavimus.
- 1.2. Darbuotojai periodiškai instruktuojami pagal įstaigoje nustatytą instruktavimo tvarką.
- 1.2. Darbuotojui draudžiama ateiti į darbą neblaiviam, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, naudoti narkotines bei toksines medžiagas.
- 1.3. Draudžiama atsinešti į įstaigos teritoriją, darbo vietą alkoholinius gėrimus, narkotines, chemines, sprogstamąsias medžiagas.
- 1.4. Darbuotojas, pastebėjęs kitą neblaivų darbuotoją, privalo apie tai nedelsdamas pranešti administracijai, esant reikalui, imtis priemonių galimai nelaimei užkirsti.
- 1.5. Darbuotojas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.
- 1.6. Darbo ir poilsio režimas:
 - 1.6.1. konkretus darbo ir poilsio režimas, papildomų ir specialių pertraukų skaičius, poilsio vieta nustatomi darbo tvarkos taisyklėse;
 - 1.6.2. pietų pertrauka ne trumpesnė kaip 30 min.
- 1.7. Kiemsargis privalo žinoti priešgaisrinės instrukcijos reikalavimus ir juos vykdyti.
- 1.8. Žinoti, kur darbo vietoje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis.
- 1.9. Asmens higienos reikalavimai:
 - 1.9.1. prieš pertraukas ir po darbo švariai nusiplauti rankas su muilu;
 - 1.9.2. nelaikyti kartu savo drabužių su darbo drabužiais.
- 1.10. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą. Reikalui esant, iškviešti skubiąją medicinos pagalbą **bendruoju pagalbos telefonu – 112.**

- 1.11. Pastebėjus, įrenginių gedimus, esant netvarkingoms asmeninėms apsaugos priemonėms, darbus nutraukti ir pranešti vadovui.
- 1.12. Darbuotojui pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma LR įstatymų nustatyta atsakomybė.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIA

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Profesinės rizikos darbuotojo darbo vietoje:

- 2.1.1. elektros srovė; paveikus elektros srovei netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla, kvėpavimas, o kartais ištinka ir staigi mirtis;
- 2.1.2. nepalankios oro sąlygos (saulė, lietus, karštas, šaltas oras). Esant nepalankioms oro sąlygoms galima susirgti kvėpavimo takų, bronchų ligomis. Kaitinant saulei - gali ištikti saulės smūgis;
- 2.1.3. išmetamosios automobilių dujos - galimi apsinuodijimai;
- 2.1.4. fizinė perkrova;
- 2.1.5. krintantys daiktai - galimi sužeidimai;
- 2.1.6. netvarkingi darbo įrankiai - galimos traumos;
- 2.1.7. slidumas - galimos traumos.

2.2. Saugos priemonės:

- 2.2.1. apsisaugojimui nuo elektros traumų reikia sekti, kad nebūtų pažeista laidų ir kabelių izoliacija, įrenginiai turi būti patikimai įžeminti;
- 2.2.2. saugantis nuo peršalimo, dėvėti darbo drabužius atitinkančius sezoną;
- 2.2.3. apsisaugojimui nuo galimų traumų, laikytis mechanizmų eksploatavimo instrukcijų reikalavimų, naudoti tvarkingas darbo priemones;
- 2.2.4. atsižvelgus į krovinio kėlimo aukštį ir atstumą nuo darbuotojo kūno, reglamentuojamas krovinio svoris svyruoja nuo 3 iki 16 kilogramų moterims ir nuo 5 iki 25 kilogramų vyrams.
- 2.2.5. kad kiemsargis į rankas neįsivarytų rakščių, visų kastuvų, šluotų kotai turi būti glotnūs, nušlifuoti, be jokių atplaišų;
- 2.2.6. kiemsargis valydamas kiemą, gali įkristi į kanalizacijos šulinį, todėl visų kanalizacijos šulinių dangčiai turi būti uždengti, o jeigu juose vykdomi darbai – turi būti pastatytas įspėjamasis ženklas, o tamsiu paros metu apšviesta;
- 2.2.7. akių apsaugai, dėvėti apsauginius akinius;
- 2.2.8. šalia darbo vietos turi būti vieta personalui, sanitarinio mazgo patalpa, persirengimo zona; persirengimo zonoje turi būti spinta arba kabykla drabužiams, veidrodis, spintelė.

2.3. Apsaugos priemonės:

- 2.3.1. darbo kostiumas;

- 2.3.2. prijuostė su antkrūtiniais;
- 2.3.3. darbinės pirštinės;
- 2.3.4. signalinė liemenė.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdant darbą kiemsargis turi patikrinti ar tvarkingos darbo priemonės ir įrankiai.
 - 3.1.1. apeiti prižiūrimą teritoriją ir patikrinti:
 - 3.1.2. ar iškasos aptvertos įspėjamais užrašais, ar yra signalinis apšvietimas;
 - 3.1.3. ar nėra nutrauktų elektros linijų laidų;
 - 3.1.4. ar tvarkingi įvažiavimai bei išvažiavimai iš teritorijos, vartai;
 - 3.1.5. ar tvarkingi pėsčiųjų takai, šaligatviai bei važiuojamoji kelio dalis;
 - 3.1.6. pagalbines patalpas bei jų tvarkingumą;
 - 3.1.7. darbo drabužius.
- 3.2. Darbuotojas turi dėvėti drabužius atitinkančius sezoną.
- 3.3. Pastebėjus bet kokią netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti tiesioginį vadovą.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 4.1 Darbo metu darbuotojas turi dirbti tik tuos darbus, kurie tiesiogiai jam yra pavesti.
- 4.2 Darbuotojas turi būti numatyta patalpa pasišildyti, pasislėpti nuo darganos bei darbo įrankiams sudėti.
- 4.3 Šioje patalpoje turi būti pirmosios pagalbos vaistinė su medikamentais.
- 4.4 Dirbdamas darbuotojas - teritorijos valytojas privalo dėvėti tvarkingus darbo drabužius, naudoti tik techniškai tvarkingus darbo įrankius bei inventorines pagalbines priemones.
- 4.5 Valant, kertant ledą, veidą nusukti į šalį.
- 4.6 Jei ant pastatų stogo susidaro varvekliai, būtina aptverti galimo varveklių kritimo vietas.
- 4.7 Ledus nuo stogo galima nudaužyti tik gavus darbdavio leidimą, išklausius papildomą saugos instruktažą.
- 4.8 Valant, šluojant važiuojamąją teritorijos ar gatvės dalį, būtina pastatyti įspėjamąjį kelio ženklą „KELIO DARBAI“ ir apsivilkti ryškią signalinę liemenę.
- 4.9 Nevalyti, nešluoti prie besiruošiančių važiuoti automobilių.
- 4.10 Kraunant šiukšles į automobilį stovėti pavėjui, iškraunant iš jo specialiai skirtose vietose – prieš vėją.
- 4.11 Darbuotojui darbo metu draudžiama:

- 4.11.1 palikti įrankius važiuojamojoje dalyje;
- 4.11.2 valymui naudoti naftos produktus, rūgštis, tirpiklius;
- 4.11.3 valomoje teritorijoje deginti šiukšles;
- 4.11.4 keisti apšvietimo lempas, remontuoti elektros įrangą;
- 4.11.5 pasišildymo patalpoje naudoti savos gamybos elektrinius šildymo prietaisus;
- 4.11.6 dirbti, kai darbo vieta nepakankamai apšviesta;
- 4.11.7 važiuojamojoje dalyje krauti sniegą, ledą;
- 4.11.8 naudoti įrankius netvarkingais kotais, parastai pritvirtintus prie koto ir pan.;
- 4.11.9 lipti ant neišbandytų stelažų, inventorinių paaugštinimo priemonių ir kitų statinių.
- 4.11.10. palikti atidengtas kanalizacijos ar šiluminės kameras;
- 4.11.11. atidarinėti elektros paskirstymo spintų duris, savarankiškai remontuoti elektros įrenginius bei instaliaciją.
- 4.12. Darbo metu draudžiama dirbti pašalinius darbus, nesusijusius su tiesioginiu kiemsargio darbu.
- 4.13. Nepatikėti savo darbo kitam asmeniui, kuris nesusijęs su kiemsargio darbu.
- 4.14. Jeigu darbo metu laikinai reikia pasitraukti iš darbo vietos, apie tai informuoti tiesioginį vadovą.
- 4.15. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nedelsiant suteikti nukentėjusiam pirmąją pagalbą, informuoti apie nelaimingą įvykį mokyklos administraciją, o reikalui esant iškviesti skubiąją medicinos pagalbą.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 5.1. Kilus gaisrui, reikia iškviesti ugniagesius **bendruoju pagalbos telefonu – 112** ir turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis gesinti gaisrą, nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą. Kilus pavojui arba gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos.
- 5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina pranešti tiesioginiam vadovui, kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą, o reikalui esant, iškviesti skubiąją medicinos pagalbą ir iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu, jei tai negresia kitų darbuotojų gyvybei.
- 5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, pakeliui į darbą arba iš jo, reikia pačiam arba per kitus asmenis pranešti tiesioginiam vadovui apie atsitikimą ir jo aplinkybes.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 6.1 Baigus darbą, darbo priemones ir įrankius sudėti į jiems skirtą vietą.
- 6.2 Patikrinti, ar išjungti elektros prietaisai jam skirtoje patalpoje, ją užrakinti.

- 6.3 Darbo drabužius palikti tam tikslui skirtoje vietoje.
- 6.4 Nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu.
- 6.5 Jeigu darbo metu buvo kokių nors nesklandumų, darbo arba darbo saugos klausimais, informuoti tiesioginį vadovą arba jo patikėtinį.